

**БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА**

**BULGARIAN
INDUSTRIAL
ASSOCIATION**

София 1000, ул. "Алабин" 16-20

Тел. 93 209 11

Факс 987 2604 Телекс 23523

E-mail: office@bia-bg.com

16-20 Alabin Str., 1000 Sofia, Bulgaria

Tel: +359 2 93 209 11

Fax: +359 2 987 2604 Tlx: 23523

http:// www.bia-bg.com

Изх.№ / 21.05.03 г.

СТАНОВИЩЕ

ПО ПРОЕКТА НА "ЗАКОН ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ"

През последните пет години нормата на инвестициите в БВП на страната непрекъснато нараства, като от 13.2% през 1998 година достига 18.1% през 2002 г. В тази насока е изключително важно, че в Република България е разработен и се предлага проект на закон за насърчаване на инвестициите.

Законът трябва да почива на дългосрочното виждане на развитие на националната икономика, повишаването на нейната конкурентноспособност и присъединяването към ЕС.

За съжаление трябва да отбележим, че това не е закон за насърчаване на инвестициите, а е по-скоро Закон за инвестициите в индустриалните зони. Дори и разгледан в този аспект, в проектозакона се забелязват празнини, които създават условия за индивидуален подход, непрозрачност на процедурите и корупция. Препоръчително е за насърчаване на инвестициите в индустриалните зони да се развие отделен законопроект.

Законът чрез наименованието си представлява декларация за "насърчаване на инвестициите", но в цялостната философия на отделните параграфи се разглежда единствено насърчаването на инвестициите в индустриалните зони.

Агенцията за чуждестранни инвестиции като Българска агенция за инвестиции се захваща с несвойствена статистическа дейност, която измества акцента от основната цел за нейното създаване и първостепенната ѝ дейност.

Каква е причината да се води статистика само на чуждестранните инвестиции, особено като се има предвид, че през изминалата година чуждестранните инвестиции формират едва 3% от БВП, при положение, че инвестициите в бруто капиталобразуване достигат 18.1% от БВП.

От проектозакона се очакваше изчерпателно да бъде развито и дефинирано понятието "инвестиция". В чл. 2, ал. 1, чрез първите осем точки са споменати възможните вложения на физически или юридически лица, за които би могло да се отпусне държавна помощ. Подробно е разгледана в чл. 10, чл. 12, чл. 13 и чл. 14 единствено "производствената инвестиция".

Принципен е въпросът за предоставяне на държавна помощ при изкупуване на акции и дялове от търговски дружества с над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала. Каква е необходимостта от подобни действия и защо трябва да се предоставя държавна помощ.

Не е изяснен процеса за прехвърляне на собствеността и какъв е правния статут на инвестициите и обектите по чл. 2, ал. 1, т. 1-8.

Извършването на проверки за изпълнение на производствените инвестиции от Българската агенция за инвестиции би трябвало да се извършват при положение, че е

отпусната държавна помощ за осъществяване на инвестицията, и съответната проверка трябва да е ограничена в рамките на държавната помощ.

Срокът от 24 месеца за изпълнение на производствената инвестиция за някои от формите на държавна помощ следва да тече от момента на изпълнение на държавната помощ, а не от момента на нейното разрешаване, тъй като, безвъзмездното учредяване на право на строеж (Чл. 11, ал. 1, т. 5), например, може да се забави по вина на предоставящия помощта, а не по вина на инвеститора.

Не е ясно определено в чл. 11, ал. 3 кой е получателят на държавната помощ: дали инвеститорът в ролята си на малко и средно предприятие, или, когато инвеститорът влага средства в малко и средно предприятие.

Не е изяснен механизма на координация между разрешаващия помощта орган и предоставящия помощта орган при избора на формата и интензитета на държавната помощ. В тази връзка следва да се уточни процедурата по която Агенцията за насърчаване на инвестициите ще съгласува и предлага формите за държавна помощ, защото предварително е ясно, че всеки инвеститор би желал да ползва директна държавна субсидия за своя проект;

Не става ясно от проекта дали всеки инвеститор, изпълняващ условията за държавна помощ, има право на 50% интензитет на помощта, или Комисията за защита на конкуренцията, която се явява разрешаващият орган, по своя преценка разрешава размера на интензитета в рамките на максимално допустимия, по предложение на Агенцията за насърчаване на инвестициите;

При избора на индустриален район (Чл.9, ал.3) следва да отпаднат критериите – наличие на незастроени недвижими имоти (т.2) и наличие на изградена инфраструктура (т.3), тъй като те трудно се оценяват, а и изпълнението на един от тях не е достатъчна предпоставка за инвеститорски интерес. Наличието на такъв интерес в конкретния район (т.1) сам по себе си означава, че инвеститорът се е съобразил с наличните незастроени терени и е преценил нивото на инфраструктурата. По отношение на критерия – нисък жизнен стандарт (т.4), следва да се въведе измерител.

От обхвата на производствените инвестиции, обект на насърчаване, следва да се изключат тези в Чл.10, ал.2, касаещи инвестиции в акции и дялове на предприятия в затруднение. Липсва методика за тази оценка, а и целта според нас, на закона е да стимулира новите инвестиции, а не смяната на собствеността. Стабилизирането на такива предприятия със сигурност ще има социален ефект, но не това е целта на закона.

Проектът има за цел, от една страна, да уреди "общите условия за извършване на инвестициите в страната, тяхната закрила", и, от друга страна, "да насърчи производствените инвестиции в индустриални райони". За съжаление първата цел се ограничава с обща фразеология и не дава конкретни мерки за подобряване на инвестиционния климат в страната. Общият недостатък е, че не се акцентира върху новите инвестиции на зелено, за разширяване и технологично обновяване, а се подпомагат и инвестиции за закупуване на съществуващи активи, акции и дялове, включително и чрез приватизация. Процедурите за отпускане на различните форми на държавна помощ съдържат предпоставки за непрозрачност и корупция. Положителен момент е премахването на основният недостатък на досегашните проекти на закона, изразяващ се в несъответствие със Закона за държавните помощи.

Божидар Данев,
Председател на БСК

